

МОНГОЛ УЛСЫН АЖ АХУЙН ТАСАГ

С.ЦЭНГҮҮН

УИХ-ЫН ГИШҮҮН
САНУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

**2025 ОНЫ
3-Р УЛИРЛЫН
ТАЙЛАН**

2025 ОНЫ 03-Р УЛИРЛЫН ЧУУЛГАНЫ ИРЦ

ТАЙЛБАР

*2025 оны 09-р сарын 21-26-ны өдрүүдэд ИБУИНХУ-д
“Уул уурхай, газрын тос, байгалийн хийн салбарыг үндэсний бүтээн байгуулалтад
чиглүүлэх хөтөлбөр”- хамрагдсан*

ГИШҮҮНЧЛЭЛ

БАЙНГЫН ХОРОО

Эдийн засгийн
байнгын хорооны гишүүн

Өргөдлийн
байнгын хорооны гишүүн

АЖЛЫН ХЭСЭГ

УИХ-ын даргын захирамжаар
байгуулагдсан
8 “Ажлын хэсэг”-ийн гишүүн

ПАРЛАМЕНТЫН БҮЛЭГ

МОНГОЛ-БУТАН
Парламентын бүлгийн дарга

МОНГОЛ-GERMAN
Парламентын бүлгийн дэд дарга

МОНГОЛ-ЯПОН
Парламентын бүлгийн гишүүн

МОНГОЛ-АМЕРИК
Парламентын бүлгийн гишүүн

МОНГОЛ-ОРОС
Парламентын бүлгийн гишүүн

УИХ ДАХЬ НАМЫН БҮЛЭГ

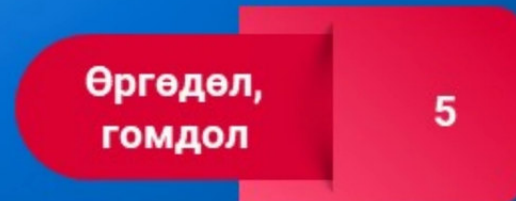
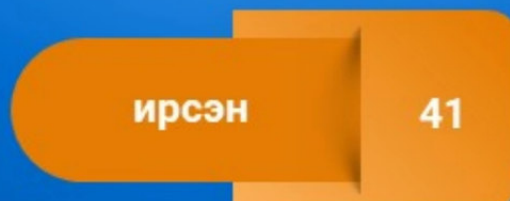
АН-ын бүлгийн
гишүүн

СТАТИСТИК

БАЙР СУУРЬ, ХЭЛСЭН ҮГ

АЛБАН БИЧИГ

УИХ-ын гишүүн

САНГАЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

Х.Тэмүүжин нарын гишүүдийн хамт **МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**
хуулийг санаачлан өргөн барив.

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

УИХ-ын гишүүн

САНХҮҮЛСЭЙН ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

Б.Жаргалан нарын гишүүдийн хамт **ҮНДЭСНИЙ ИХ БАЯР
НААДМЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**
хуулийг санаачлан батлуулав.

УИХ-ын гишүүн

САНГААЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

УИХ дахь АН-ын бүлгийн дарга О.Цогтгэрэл тэргүүтэй АН-ын гишүүдийн хамт **МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ** хуулийг санаачлан батлуулав.

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

- Key questions:
- Is the fiscal regime competitive compared to other countries?
 - Would you allocate resources and invest in this jurisdiction? Why or why not?
 - What are the key strengths and weaknesses of the regime from an investor's perspective?
- For Government Officials:
- What makes your fiscal regime attractive to investors?
 - How does your system compare with those of competing countries?
 - How would you respond to investor concerns or criticisms?

ИБУИНВУ-д “УУЛ УУРХАЙН БАЯЛАГТАЙ УЛС ОРНУУДЫН
БАЯЛАГИЙН МЕНЕЖМЕНТ” сэдэвт хөтөлбөрт урилгаар
хамрагдав.

2025.09.21-27

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

**MSC Women Parliamentarians
Program Annual Meeting 2025**

2025.09.20

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

Дэлхийн банкны форум

GLOBAL FORUM ON COALITIONS FOR REFORMS

World Bank Group Headquarters, Washington, D.C.
September 16-17, 2025 - Main Complex, Atrium

June 2, 2025

Ms. Tsenguun Sarulsaikhan
Member of Parliament and Member of the Energy Sub-Committee
Mongolia

Dear Ms. Tsenguun Sarulsaikhan,

On behalf of the Coalitions for Reforms Global Program (C4R) of the World Bank's Institutions Department, it is my great pleasure to invite you to the upcoming **Global Forum on Coalitions for Reforms**, taking place on September 16-17, 2025, at the World Bank Group headquarters in Washington, D.C.

The Global Forum on Coalitions for Reforms will convene a diverse group of stakeholders, including senior representatives from national institutions, civil servants, political leaders, multilateral and bilateral partners, academics, civil society actors, media, and World Bank Group leadership and staff. The event will feature knowledge sessions led by renowned researchers and thought leaders, presenting cutting-edge research and methodological tools, alongside practical sessions where government officials and development partners will share real-world experiences. This forum aims to:

- **Take stock of global experiences** in addressing collective action challenges critical to achieving the World Bank's Global Challenges and the Sustainable Development Goals.
- **Disseminate new knowledge and impart practical skills** in change management and coalition-building to support the implementation of complex reforms and policies.
- **Build momentum around institutional and policy reforms** by embedding collective action approaches into World Bank operations and country programs.
- **Strengthen communities of practice** and foster enduring partnerships around shared reform agendas.

We look forward to your participation in the forum. Please confirm by sending an email to c4rforum@worldbank.org no later than June 10th, 2025.

Your participation will be sponsored by the World Bank, covering economy-class travel, accommodation at the State Plaza Hotel, meals, and ancillary expenses such as a stipend for transportation in Washington, DC, subject to institutional guidelines. Please note that this invitation is non-transferable. If you do not hold a valid US entry visa, kindly apply at the American Embassy or Consulate in your country as soon as possible. This letter will serve as their formal invitation.

Please find the forum brief and agenda enclosed. We hope that you will join us.

Sincerely,

M. Cloutier

Mathieu Cloutier
Senior Economist
The World Bank

ORGANIZED BY
WORLD BANK GROUP
COALITIONS FOR REFORMS
GIZ
SciencesPo
Stanford
Center on Democracy, Development and the Rule of Law
The Asia Foundation
unesco

GLOBAL FORUM ON COALITIONS FOR REFORMS

World Bank Group, Washington, D.C.

September 16-17, 2025 | MC Building

ORGANIZED BY

WORLD BANK GROUP

COALITIONS FOR REFORMS

THE WORLD BANK

IBRD + IDA | WORLD BANK GROUP
Operations Policy & Country Services

WITH SUPPORT FROM
WORLD BANK'S
GOVERNANCE & INSTITUTIONS
UMBRELLA PROGRAM

CO-HOSTS

Foreign, Commonwealth
& Development Office

GELI

GLOBAL
EXECUTIVE
LEADERSHIP
INITIATIVE

giz

Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

SciencesPo

Stanford

Center on Democracy,
Development and the Rule of Law
Freeman Spogli Institute

The Asia Foundation

unesco

2025.09.17

АНУ-ЫН ВАШИГТОН ДС-Д “ШИНЭЧЛЭЛИЙН ЭВСЭЛҮҮДИЙН
ДЭЛХИЙН ФОРУМ”-Д ЗОЧИН ИЛТГЭГЧЭЭР УРИГДАЖ
ОРОЛЦОВ.

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

**ВАШИНГТОН ДС-д ажиллаж, амьдарч буй
Монголчуудтайгаа ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ РЕФОРМ, гадаад дахь
иргэдийн улс төрийн оролцоо, ЭРХЗҮЙН АСУУДЛУУД
сэдвээр чөлөөт уулзалт хийв.**

2025.09.14

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

Х.Булгантуяа нарын гишүүдтэй хамтран
**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЧУУЛГАНЫ ХУРАЛДААНЫ
ДЭГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ** хуулийг санаачилж, батлуулав.

» » » » »

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

ӨГЛӨӨНИЙ ЦЭНЭГ-03

Цомхон төр, үр ашигтай төсөв

2025.08.14

Сар бүр иргэд, олон нийтийн оролцоотойгоор зохион байгуулдаг
ӨГЛӨӨНИЙ ЦЭНЭГ уулзалтаа **4 дэх** удаагаа **амжилттай зохион**
байгуулав.

УИХ-ын гишүүн

САНГААЛСАН ХАМТРАН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

ХАМТРАН САНААЧИЛСАН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮД

Нийгмийн даатгалын ерөнхий
хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах
тухай /Б.Түвшин/

Чухал ашигт малтмалын тухай
/Б.Уянга/

Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын
тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
тухай /П.Батчимэг/

Хамтран санаачилсан зарим хуулиуд
БОЛОВСРУУЛАХ ШАТ-нд явж байна.
<https://d.parliament.mn/>

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

Үндсэн дүрэм

Оруулсан
саналын тоо

38

4

Батлагдсан
саналын тоо

Хөтөлбөр

Оруулсан
саналын тоо

26

24

Батлагдсан
саналын тоо

АРДЧИЛСАН НАМ-ын ээлжит бус ИХ ХУРАЛ-аар намын ҮНДСЭН ДҮРЭМ, ХӨТӨЛБӨР шинэчлэгдэн батлагдав хувьд. Ажлын хэсгийн гишүүний хувьд ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ-ыг мөрдлөг болгох, анхан, дунд шатны ГИШҮҮДИЙН ОРОЛЦООГ хангах талаар ШИНЭ САНАЛУУД гаргаж ажиллав.

2025.08.31

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

“ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ РЕФОРМ ХЭРХЭН ҮРГЭЛЖЛЭХ ВЭ?”
сэдэвт салбарын хэлэлцүүлгийг амжилттай зохион
байгуулав.

2025.09.10

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН **ТАЙЛАН**

Мөнгө

Эрх
мэдэл

Хяналт

Хүнд
суртал

01

МОНГОЛ
УЛСЫН ИХ
ХУРЛЫН
СОНГУУЛИЙН
ТУХАЙ

02

БНМАУ-ЫН
ЗАСГИЙН
ГАЗАРТ ЭРХ
ОЛГОХ ТУХАЙ

03

ТӨСВИЙН
ТУАЙ

04

ТӨРИЙН
АЛБАНЫ
ЁСЗҮЙН
ТУХАЙ

Эдгээр хуулиудтай холбоотой дата, мэдээллийг цуглуулж,
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ШААРДЛАГАТАЙ
эсэх талаар **САНАЛ, ДҮГНЭЛТ** боловсруулж байна.

УИХ-ын гишүүн

САНХҮҮГАЙН ХӨРӨНГӨ

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХҮРЛЫН ГИШҮҮН
САНХҮҮГАЙН ХӨРӨНГӨ

УЛСЫН ИХ ХҮРЛЫН ГИШҮҮН
М.ЭНХЦЭЦЭГ ТАНАА

Хугацаа: 2025.08.22 №: 401-03/2025

Санал хүргүүлэх тухай

Улсын Их Хурлын гишүүн мөчий бие Улсын Их Хурлын даргын 80 дугаар захирамжаар байгуулагдсан "Эрчим хүчний салбарын шинэтгэлийн хүрээнд Эрчим хүчний тухай, Сэргээгдэх эрчим хүчний тухай, Эрчим хүч хэмжээний тухай хууль болон холбогдох хууль тогтоомжийг шинэчлэн боловсруулах" үүрэг бүхий ажлын хэсгийн гишүүний хувьд 2025 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрөөс салбарын эрдэмтэн, судлаачид, холбогдох мэргэжилтнүүдийг оролцуулсан эргэлтэсэн ажлын хэсэг байуулж ажиллалаа. Энэхүү дэд ажлын хэсэг нийт 5 удаа хуралдаж хуулийн төслийн үзэл баримтлал, бүтэц, агуулгад оруулах зарчмын зөрүүтэй саналуудыг гаргаж, нэгтгэсэн болно.

Ажлын хэсэгт:

- А.Түмэнбаяр, ШУТИС, Эрчим хүч инженерчлэлийн Дулааны цахилгаан станцын тэнхимийн ахлах багш, доктор;
- А.Цогт, Малстр, "Эрчим төсөл" ХХК, Дулаан хангамж, агаар салгалтийн инженер;
- Ц.Урианзаг, Монгол Улсын зөвлөх инженер, ШУТИС, БАС-ийн дэд профессор, доктор, ШУА-ын бага чуулганы гишүүн, Барилгын эрчим хүчний аудитор;
- С.Хонгор, Дулаан хангамжийн инженер, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн мэргэжилтэн;
- Ч.Цэцэг, Монгол улсын дулаан халаалт агаар салгалтийн зөвлөх инженер;
- П.Бэлгүтэй, Цөм болон дулааны инженер, ДЦС-4 ТӨХК хяналтын инженер, турбин тохируулгын инженер, Эрчим хүчний реформын Үндэсний хороо-цажээ технологи хариуцсан шинжлэх нарын бүрэлдэхүүнтэй ажиллалаа.

Салбарын мэргэжилтнүүдийн 255, холбогдох төрийн байгууллагуудын 473 саналд үндэслэн хуулийн төслийн 284 хэсэг буюу 37%-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах саналтай байна. Саналыг хүлээн авч хуулийн төсөлд тусгаж өгөхийг хүсье.

Хуулийн төсөлд оруулах саналыг хавсаргав.

УЛСЫН ИХ ХҮРЛЫН ГИШҮҮН С.ЦЭНГҮҮН 2025080175

2025.08.22

Өөрчлөлт оруулах санал

284 хэсэг

төслийн

37 %

ДУЛААН ХАНГАМЖИЙН ТУХАЙ хуулийн төсөлд холбогдох
САНАЛ, ДҮГНЭЛТ-ийг салбарын мэргэжилтнүүдтэй хамтран
боловсруулж, Ажлын хэсгийн ахлагч
М.ЭНХЦЭЦЭГ ГИШҮҮН-д хүргүүлэв.

УИХ-ын гишүүн

САРУУЛСАЙХАНЫ ЦЭНГҮҮН

2025 ОНЫ 03-Р
УЛИРЛЫН ТАЙЛАН

ТӨСӨВ-2026

Хэмнэх боломжтой
дүн

1,2

ИХ НАЯД

2026 оны улсын төсөвтэй холбоотой **ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛУУД**-аа боловсруулж, **төсвийн 3-р шатны хэлэлцүүлэгт** санал оруулахад бэлэн боллоо.